

Lathund för PM-skrivande
Avdelningen för mänskliga rättigheter och demokrati
Enskilda Högskolan Stockholm

1. Vad är PM?

PM står för promemoria, vilket är latin och betyder ”för minnet”. Promemoria är ett samlingsnamn för olika typer av texter som till exempel bokreferat, rapporter, utredningar, yttranden, forskningsförslag. Oftast skrivs PM som en kortfattad text, men kan också skrivas som en längre uppsats. PM är en skriftlig redogörelse där du diskuterar kunskap om ämnet som du inhämtar från kurslitteraturen eller andra relevanta källor.

Genom utbildningens gång kommer du att skriva många PM med syftet att öva upp din undersökningsskicklighet och författarförmåga. Akademiskt skrivande är en läroprocess där PM är en bra övningsuppgift. Det är en användbar färdighet för att snabbt och tidseffektivt kunna författa en text på ett klart och begripligt sätt. Lärdomen om att skriva PM kommer du att ha nytta av under hela arbetslivet.

I denna lathund ges allmänna råd om utformning av PM och formalia.

2. Att skriva PM

Att lära sig skriva PM är en utav de akademiska grunderna. PM-uppgiften syftar till att du som student ska tillgodogöra dig och visa att du har en fördjupad kunskap och förståelse om ämnet. Den syftar även till att du ska träna upp din analytiska förmåga och att formulera en god vetenskaplig prosa. Innehållet i texten är det centrala, men det är även viktigt med formalia och struktur. Syftet med att ge en tydlig struktur från början är för att du ska kunna fokusera på innehållet.

2.1. Textens innehåll

Vid utformningen av textens innehåll ska du lägga tyngden på det **akademiska och vetenskapliga**. Med detta menas att du inte ska framföra eget tyckande, privata åsikter/erfarenheter eller värdeladdade ord. Så fort du gör ett ställningstagande, framför ett perspektiv eller resonerar kring något måste detta motiveras, använd gärna litteraturen och referera till den för att motivera dina ställningstaganden. Du kan visa på en egen tolkning av litteraturen – ibland kan det vara själva uppgiften i ett PM – men då är det viktigt att poängtera vad som är din tolkning och vad är det som sägs av författaren/författarna i litteraturen. Du ska sträva efter saklighet, självständighet och hög analysnivå i behandlingen av ämnet.

Generellt brukar PM disponeras i tre delar:

- **Inledning** – Beskriv vad din text handlar om, presentera ämnet och frågeställningen.
- **Huvuddel** – Här ska du presentera din utredning/analys av materialet. Du ska belysa frågeställningen utifrån olika teorier och perspektiv med hjälp av litteraturen.
- **Avslutning** – I den avslutande delen ska du formulera en sammanfattning och slutsats. ”Knyt ihop säcken” genom att återgå till inledningen och frågeställningen och diskutera svaret på frågan. Återge tolkningar och formulera möjliga nya frågor som

har uppstått längst vägen. Tänk på att inte låta frågorna ”hänga i luften”, utan besvara de genom att diskutera och belysa ämnet.

För att underlätta läsningen kan du **använda rubriker**. Tänk på att det ska vara möjligt för läsaren att hela tiden följa en röd tråd. Texten bör ha en logisk uppbyggnad. Det blir då lätt att se den röda tråden i texten. Du kan välja att skriva in eventuella frågor som skall besvaras i texten som rubriker, och kanske även genom att ha underrubriker under dessa.

Det är viktigt att texten bygger på ett korrekt och tydligt språk och att referenser användas enligt ett vedertaget system. Nedan följer tips på vad du ska tänka på:

- **Meningsbyggnad**

Varje mening du skriver ska säga en sak till läsaren. Välj ut det som är relevant och som tar upp olika perspektiv från litteraturen. Skriv koncentrerade och informationsgivande meningar och arbeta för att textmassan inte ska bli för stor och svårläst. Meningar skall inte vara för långa eller krångliga. En god tumregel är att en mening ska vara mellan 10 och 25 ord lång (två-tre rader). Glöm inte att använda interpunktion (t.ex. kommatecken) för att få naturliga pauser i längre meningar. Läs din text högt – om inte du förstår meningen, då förstår inte läsaren heller.

- **Ordval och språk**

Språket är väldigt viktig för att innehållet i texten ska förmedlas på ett korrekt och lättförståeligt sätt. Du ska använda dig av ett vårdat och formellt språk. Det innebär att du ska skriva fullständiga meningar, använda korrekt ordföljd, stava och böja orden korrekt. Undvik informella varianter av ord som exempelvis ”jobba”, använd istället ordet ”arbeta” etc.

Använd termer och begrepp på ett konsekvent och korrekt sätt. Undvik att använda småord som t.ex. *så*, *då* och talspråksuttryck som *man* och *våran*. Om du tänker använda ordet *man* i en mening, referera till vad det är som ordet *man* syftar på. Undvik särskrivningar och felanvändandet av ”De/Dem”. ”Dom” är talspråk och kan i tal ersätta både de och dem. Talspråk: ”Dom sa åt dom” Skriftspråk: ”De sa åt dem” – eftersom de och dem inte skiljs åt i talspråket leder det till förvirringen i skrivandet. Ett enkelt knep är att byta ut **de** eller **dem** till **jag** eller **mig**. Exempelvis:

”Dom ska åka hem till oss” och ”Vi ska åka hem till dom”, byt ut Dom till jag/mig då blir det ”**De** ska åka hem till oss” och ”Vi ska åka hem till **dem**”.

Se till att korrekturläsa din text innan inlämning. Har du en kompis med bra språksinne, be gärna denne att läsa din text!

- **Objektivt och relevant**

Kännetecknande för akademiska texter är att de skrivs på vad som kallas för sakprosa. Det innebär att det du skriver ska kunna observeras och beläggas, presentera kända fakta och informera om sakförhållanden. Du förväntas presentera materialet på ett allsidigt och sakligt, dvs. objektivt sätt – texten ska inte bygga på subjektiva och personliga känslouttryck (exempelvis ”Det känns som att”, ”Jag tycker” eller, ”Jag tror” etc.). Vi är vana vid att

presentera saker utifrån våra egna upplevelser, men i en akademisk text ska framställningar vila på sakliga argument och inte på vad du själv anser eller känner.

- **Röd tråd genom texten**

Du kommer ofta höra om att du ska hålla en ”röd tråd” genom texten. Att texten har det som kallas röd tråd innebär att den har en struktur som är enkel att följa för läsaren, att det finns samband mellan fraser, satser och stycken. Det innebär också att det framgår tydligt i innehållet i texten hur olika saker förhåller sig till varandra. Därför behöver du logiskt sortera materialet (litteraturen som du använder dig av) och leda läsaren vidare genom ämnet på ett lättförståeligt sätt.

Du kan använda sambandsord som hjälper dig att föra fram ett resonemang för att förtydliga för läsaren hur det ska förstås. Du ska inte lämna läsaren undrande, snarare presentera innehållet på ett tydligt sätt i din text. Exempel på sambandsord är *först, sedan, därefter, därför, däremot, exempelvis, följaktligen* och *avslutningsvis*. Det finns fler sambandsord som du kan använda för att precisera det du vill förmedla i texten.

3. Formalia

- Hur många ord som PM ska omfatta kommer läraren att meddela (exempelvis 2000-3000 ord).
- Använd teckensnitt Times New Roman, 12 punkt, och 1,5 radavstånd.
- Dokumentet ska lämnas in i PDF-format och namnges Efternamn_Namn_PM_Datum
- Inlämning av PM sker enligt lärarens instruktioner i Canvas
- Sidnumrering – Det är viktigt att använda sidnumrering, och att sidnummer presenteras i innehållsförteckningen. Framsidan skall inte ha ett nummer, formatera sidräkningen så att numreringen börjar efter framsidan.
- Har du en litteraturförteckning ska den inte ha ett nummer, eftersom den inte är ett kapitel i texten, utan den står som en egen rubrik (allra sist).
- Texten ska författas i EHS Mall för PM.

4. Betyg och omdöme

Ett PM betygssätts enligt skalan A-F eller G (godkänt)/U (underkänt), läraren kommer att meddela vilka kriterier som används under kursen. Exempel: För att ett PM ska bedömas med A bör språket och innehållet hålla en mycket hög nivå samt en mycket god uppvisad förmåga att kunna värdera kunskapsstoffet i litteraturen och reflektera och diskutera den i relation till frågeställning. Ett PM som uppnår en tillräcklig nivå på dessa tre punkter bedöms med E.

Betyget på ett PM ingår i den grund för slutbetyget som olika tentamensformer givit under en kurs.